

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 2 октомври 2023 г.
(OR. en)

13583/23

Междуинституционално досие:
2023/0332(NLE)

JAI 1233
FRONT 289
VISA 191
SIRIS 86

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	29 септември 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 549 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно подписването от името на Европейския съюз и временното прилагане на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 549 final.

Приложение: COM(2023) 549 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 29.9.2023 г.
COM(2023) 549 final

2023/0332 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**относно подписването от името на Европейския съюз и временното прилагане на
Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн относно
допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за
управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за
интегрирано управление на границите**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

През юни 2018 г. Комисията представи предложение за Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите [COM(2018/473)].

Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г. (наричан по-нататък „Регламент за ИУГВП“) беше приет на 7 юли 2021 г.

Целта на Регламента за ИУГВП е да се изрази солидарност чрез финансова помощ за онези държави (членки), които прилагат разпоредбите на достиженията на правото от Шенген относно външните граници. Той представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в което участват държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и по-нататъшното развитие на достиженията на правото от Шенген („държави, асоциирани към Шенген“ или „асоциирани държави“).

На 18 август 2021 г. Княжество Лихтенщайн уведоми за решението си да приеме съдържанието на Регламента за ИУГВП и да го прилага във вътрешния си правен ред. Комисията представя настоящото предложение преди получаването на нотификацията от Княжество Лихтенщайн за изпълнението на неговите конституционни изисквания, за да се избегне съкращаването на срока на действителното прилагане на Регламента за ИУГВП в Княжество Лихтенщайн. В съответствие със съображение 75 от Регламента за ИУГВП към сключване на тази договореност следва да се пристъпи, след като съответната държава е информирала писмено, че всички нейни вътрешни изисквания са изпълнени.

В член 7, параграф 6 от Регламента за ИУГВП е предвидено, че следва да се изготвят „договорености“, с които се определят естеството и условията за участието в ИУГВП на държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, съгласно относимите разпоредби на съответното споразумение за асоцииране. Тези договорености са под формата на споразумения, сключени от Съюза с държавите, асоциирани към Шенген, в съответствие с член 216 от ДФЕС.

В споразуменията следва да се определи и финансовият принос на тези държави към бюджета на Съюза за ИУГВП. Финансовият принос следва да се изчислява в съответствие с брутният вътрешен продукт на всяка асоциирана държава като процент от брутният вътрешен продукт на всички участващи държави.

По силата на споразуменията за асоцииране към Шенген асоциираните държави трябва да приемат изцяло мерките на Съюза, включително Регламента за ИУГВП, с които се развиват или надграждат достиженията на правото от Шенген.

Бюджетът от Съюза, предназначен за ИУГВП, следва да се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 (наричан по-нататък „Финансовият регламент“). Държавите, асоциирани към Шенген, трябва също така да предприемат необходимите мерки за осигуряване на съответствие с разпоредбите от значение за финансовото управление и контрол, установени в ДФЕС и в правото на Съюза, чието правно основание е в ДФЕС.

Със споразуменията се въвеждат и конкретни механизми за бързи корекции на споразуменията в случай на промени в ключови законодателни актове на Съюза, свързани с изпълнението, като например Финансовия регламент.

По отношение на бюджетния и финансовия контрол държавите членки са обвързани с хоризонтални задължения (например компетентността на Сметната палата, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Европейската прокуратура и Комисията), произтичащи пряко от Договора или от вторичното законодателство на Съюза. Тези задължения се прилагат по отношение на държавите членки *ipso facto* и поради това не са установени в Регламента за ИУГВП. Следователно е необходимо тези задължения да бъдат разширени до асоциираните държави чрез споразумението, за което се отнася настоящото предложение.

Споразуменията съдържат и разпоредба относно Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS). Това е необходимо с оглед на член 86 от Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226, в които се посочва, че всички приходи, генерирани от ETIAS, останали след покриването на разходите за нейното функциониране и поддръжка, се превеждат в полза на бюджета на Съюза. За да се приложи член 86 от Регламент (ЕС) 2018/1240 по справедлив начин към всички държави, участващи в посочения регламент, приносът на асоциираните държави към тематичния механизъм на инструмента следва да бъде пропорционално намален, ако и когато останалите приходи бъдат преведени в полза на бюджета на Съюза.

Съюзът следва да сключи споразумения с всяка от четирите държави, асоциирани към Шенген. Настоящото предложение се отнася до споразумението с Княжество Лихтенщайн.

Текстът на споразумението е подобен на текста за другите асоциирани към Шенген държави с някои изключения, свързани главно с начина на управление.

В съответствие с мандата за преговори Лихтенщайн няма да разполага с програма, като се има предвид специфичното му положение (липса на външни граници, тежест за спазване на регулаторната рамка за споделено управление, Регламента за общоприложимите разпоредби¹, която не е пропорционална на първоначално разпределените му средства в размер на 8 милиона евро за периода 2021—2027 г.). Вместо това Лихтенщайн ще получи разпределените му средства при пряко управление. Поради това в споразумението се предвижда, че Лихтенщайн ще прилага дял VIII — Безвъзмездни средства от Финансовия регламент в неговата цялост. За разлика от другите асоциирани към Шенген държави, не е необходима корекция на механизма за междинна оценка в основния акт, тъй като липсват обстоятелствата, посочени в член 28 от ИУГВП, които биха направили тази корекция необходима за Лихтенщайн. В споразумението се определя как Лихтенщайн ще получи достъп до финансирането (чрез споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, годишен обмен с Комисията относно нуждите).

¹ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Целта на настоящото предложение е подписването на споразумение между Съюза и Княжество Лихтенщайн относно приноса на тази държава към Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика за периода 2021—2027 г. и относно допълнителните правила, необходими за това участие. То се отнася до третото поколение на този вид споразумение.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Не се прилага.

• Съгласуваност с други политики на Съюза

Не се прилага.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Настоящото предложение за подписване на споразумението се основава на член 77, параграф 2 и член 218, параграф 5, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

В съответствие с член 3, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз и както е посочено в член 7, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1148, предложението е от изключителната компетентност на Съюза и следователно принципът на субсидиарност не се прилага.

• Пропорционалност

Настоящото предложение е необходимо, за да се изпълни изискването, залегнало в член 7, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/1148, съгласно което се изготвят договорености с държавите, асоциирани в изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, с които се определят естеството и условията за участието в Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите.

В съответствие с член 13, параграф 6 от Споразумението е необходимо то да се прилага временно, с изключение на член 5 от Споразумението, считано от деня след подписването му.

• Избор на инструмент

Не се прилага.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Не се прилага.

• Консултации със заинтересованите страни

Не се прилага.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

Не е приложимо, тъй като предложението е свързано с управлението на програмата и целта му е подписване на международно споразумение, което бе договорено въз основа на насоките за преговори, изготвени от Съвета. Княжество Лихтенщайн ще следва правилата, определени в Регламента за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика, и приложимите членове от Финансовия регламент, подобно на държавите — членки на ЕС.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се прилага.

- **Основни права**

Не се прилага.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В член 10 от проекта на споразумение и в приложението към него се съдържат разпоредбите, свързани с годишния финансов принос на асоциираната държава към бюджета на Фонда за интегрирано управление на границите.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Всички изисквания за мониторинг, докладване, изпълнение и оценка, определени в Регламент (ЕС) 2021/1148, (ще) се прилагат за Княжество Лихтенщайн.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно обяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Не е необходимо.

С оглед на горепосочените съображения Комисията предлага Съветът да реши споразумението да бъде подписано от името на Съюза и да упълномощи председателя на Съвета да назначи лицето(ата), надлежно упълномощено(и) да го подпише(ат) от името на Съюза.

Комисията направи отделно предложение за Решение на Съвета относно сключването на приложеното Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г.² Съветът ще приеме това решение, след като получи одобрението от Европейския парламент.

² COM(2023) 472 final

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно подписването от името на Европейския съюз и временното прилагане на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2 във връзка с член 218, параграф 5 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) На 21 февруари 2022 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори³ с Исландия, Кралство Норвегия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн във връзка с договореностите относно финансовия принос на асоциираните държави и допълнителните правила, необходими за тяхното участие, включително разпоредби, гарантиращи защитата на финансовите интереси на Съюза и правомощията за извършване на одит от Сметната палата, които да бъдат сключени съгласно Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета⁴. Преговорите с Княжество Лихтенщайн бяха приключени успешно с парафирането на споразумението на 16 юни 2023 г.
- (2) Регламент (ЕС) 2021/1148 доразвива достиженията на правото от Шенген и в съответствие с член 4 от протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския Съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания реши да приложи посочения регламент в своето национално право. В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (3) Настоящото решение представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение

³ Решение (ЕС) 2022/442 на Съвета от 21 февруари 2022 г. за разрешаване на започването на преговори с Исландия, Кралство Норвегия, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн с оглед на сключването на споразумения между Европейския съюз и тези държави относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (ОВ L 90, 18.3.2022 г., стр.116).

⁴ Регламент (ЕС) 2021/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2021 г. за създаване на Инструмент за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите (ОВ L 251, 15.7.2021 г., стр. 48).

2002/192/ЕО на Съвета⁵. Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

- (4) Поради това споразумението следва да бъде подписано от името на Съюза, при условие че бъде сключено на по-късна дата.
- (5) В съответствие с член 13, параграф 6 от Споразумението е необходимо то да се прилага временно, с изключение на член 5 от него, считано от деня след подписването му.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Подписването на Споразумението между Европейския съюз и Княжество Лихтенщайн относно допълнителни правила във връзка с Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика като част от Фонда за интегрирано управление на границите за периода 2021—2027 г. се одобрява от името на Съюза, при условие че посоченото споразумение бъде сключено.

Текстът на споразумението, което ще бъде подписано, се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

Генералният секретариат на Съвета изготвя акта за предоставяне на пълни правомощия за подписване на споразумението на лицето (лицата), посочено(и) от Комисията, при условие че споразумението бъде сключено.

Член 3

Споразумението, с изключение на член 5, се прилага временно в съответствие с член 13, параграф 6 от него от деня след датата на подписването му, докато се чака влизането му в сила.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател

⁵ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).